

Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsete versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

► **B**

NÕUKOGU DIREKTIIV,

30. november 1989,

**töötajate isikukaitsevahendite kasutamisega seotud tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta
(kolmas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)**

(89/656/EMÜ)

(EÜT L 393, 30.12.1989, lk 18)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
► <u>M1</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2007/30/EÜ, 20. juuni 2007	L 165	21	27.6.2007
► <u>M2</u>	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243, 20. juuni 2019	L 198	241	25.7.2019
► <u>M3</u>	Komisjoni direktiiv (EL) 2019/1832, 24. oktoober 2019	L 279	35	31.10.2019

▼B

NÕUKOGU DIREKTIIV,

30. november 1989,

töötajate isikukaitsevahendite kasutamisega seotud tervisekaitse ja ohutuse miinimumnõuete kohta (kolmas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses)

(89/656/EMÜ)

I JAGU

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Teema

1. Käesolevas direktiivis, mis on kolmas üksikdirektiiv direktiivi 89/391/EMÜ artikli 16 lõike 1 tähenduses, sätestatakse töötajate isikukaitsevahendite kasutamise miinimumnõuded.

2. Direktiivi 89/391/EMÜ sätteid kohaldatakse tervikuna kogu lõikes 1 nimetatud valdkonnas, ilma et see piiraks käesolevas direktiivis sisalduvate rangemate ja/või erisätete kohaldamist.

Artikkel 2

Mõisted

1. Käesolevas direktiivis tähendab „isikukaitsevahend” igasugust vahendit, mis on kavandatud selleks, et töötaja kannaks või hoiaks seda kaitseks ühe või mitme tema tervist ja turvalisust ohustada võiva mõjuri eest, või muud samal eesmärgil mõeldud abivahendit või lisatarvikut.

2. Lõikes 1 toodud määratlus ei hõlma:

- a) tavalist töö- ja vormiriietust, mis ei ole otseselt kavandatud töötaja tervise ja ohutuse kaitseks;
- b) hädaabi- ja päästeteenistuste kasutatavat varustust;
- c) isikukaitsevahendeid, mida kannavad või kasutavad kaitsejõud, politsei ja teised avaliku korra kaitse teenistused;
- d) maanteevedudel kasutatavaid isikukaitsevahendeid;
- e) spordivarustust;
- f) enesekaitse- või tõrjevahendeid;
- g) ohtude ja kõrvalekallete avastamiseks ja sellest teatamiseks kasutatavaid kaasaskantavaid vahendeid.

▼B*Artikkel 3***Üldnorm**

Isikukaitsevahendeid kasutatakse juhul, kui ohtu ei suudeta tehniliste ühiskaitsevahenditega või töökorraldusmeetmete, -meetodite või -protse-
duuridega vältida või piisavalt vähendada.

II JAGU

TÖÖANDJA KOHUSTUSED*Artikkel 4***Üldsätted**

1. Isikukaitsevahendi kavandamine ja tootmine peab vastama ühen-
duse sätetele, mis käsitlevad tööohutust ja -tervishoidu.

Kõik isikukaitsevahendid peavad:

- a) olema vastavad võimalikele ohtudele ega või ise ohtu suurendada;
- b) vastama olemasolevatele tööoludele;
- c) vastama ergonoomianõuetele ja arvestama töötaja tervislikku seisundit;
- d) pärast vajalikku kohandamist kasutajale sobima.

2. Kui töötaja peab rohkem kui ühe ohuteguri tõttu kandma samaaeg-
selt mitut isikukaitsevahendit, peavad need omavahel sobima ja säili-
tama tõhusa kaitse kõnealus(t)e ohu või ohtude eest.

3. Isikukaitsevahendite kasutustingimused, eelkõige nende kasu-
tusaeg, määratakse kindlaks vastavalt ohu suurusele, ohuga kokkupuu-
tumise sagedusele, töötaja töökoha omadustele ning isikukaitsevahendi
kasutegurile.

4. Isikukaitsevahendid on üldjuhul ette nähtud isiklikuks
kasutamiseks.

Kui asjaolud nõuavad, et isikukaitsevahendit peab kasutama mitu
töötajat, võetakse tarvitusele meetmed tagamaks, et selline kasutus ei
põhjusta isikukaitsevahendi kasutajatele ei tervise- ega hügieenipro-
bleeme.

5. Ettevõttes ja/või asutuses tuleb tagada ja kättesaadavaks teha
küllaldane teave lõigetes 1 ja 2 ettenähtud isikukaitsevahendite kohta.

6. Isikukaitsevahendi annab töötajale tasuta kasutamiseks tööandja,
kes tagab vajaliku hoolduse, remondi ja asendamisega selle heas
töökorras oleku ja rahuldavad hügieenitingimused.

▼B

Liikmesriigid võivad kooskõlas siseriiklike tavadega siiski ette näha, et juhul kui isikukaitsevahendit ei kasutata üksnes töökohal, tasub osa selle maksumusest töötaja.

7. Tööandja teatab töötajale eelnevalt ohtudest, mille eest isikukaitsevahend töötajat kaitseb.

8. Tööandja tagab töötajale väljaõppe ja korraldab vajaduse korral isikukaitsevahendi kasutamise näitliku esitluse.

9. Välja arvatud teatavad erandolukorrad, võib isikukaitsevahendit kasutada üksnes selleks ettenähtud eesmärgil.

Isikukaitsevahendit peab kasutama vastavalt selle kasutusjuhendile.

Kasutusjuhend peab olema töötajatele arusaadav.

*Artikkel 5***Isikukaitsevahendite hindamine**

1. Tööandja peab enne isikukaitsevahendi valimist hindama, kas kasutada kavatsetav vahend vastab artikli 4 lõigetes 1 ja 2 nimetatud nõuetele.

Hindamise käigus tuleb:

- a) analüüsida ja hinnata ohutegureid, mille mõju pole muul viisil võimalik vältida;
- b) määratleda omadused, mis isikukaitsevahendil peavad olema tagamaks tõhusat kaitset punktis a nimetatud ohtude eest, võttes arvesse ohtusid, mida vahend ise võib põhjustada;
- c) võrrelda kättesaadava isikukaitsevahendi omadusi punktis b nimetatud omadustega.

2. Lõikes 1 ettenähtud hindamist tuleb korrata, kui lähteandmed on muutunud.

*Artikkel 6 (*)***Kasutuseeskirjad**

1. Ilma et see piiraks artiklite 3, 4 ja 5 kohaldamist, tagavad liikmesriigid, et kehtestatakse isikukaitsevahendite kasutamise üldeeskirjad ja/või eeskirjad, millistel juhtudel tööandja peab tagama isikukaitsevahendi, võttes arvesse ühenduse õigusakte isikukaitsevahendite vaba liikumise kohta.

(*) Vt komisjoni teatist (EÜT C 328, 30.12.1989, lk 3).

▼ B

Kõnealustes eeskirjades näidatakse eelkõige asjaolusid või ohuolukordi, mille puhul, vaatamata ühiskaitsevahendite eelistamisele, on vaja kasutada isikukaitsevahendeid.

I, II ja III lisas, mida võib käsitada juhendina, sisaldub selliste eeskirjade kehtestamiseks vajalik teave.

2. Lõikes 1 nimetatud eeskirjade kehtestamisel võtavad liikmesriigid arvesse olulisi muutusi, mida tehnoloogiline areng võib kaasa tuua ohutegurite ning ühis- ja isikukaitsevahendite osas.

3. Liikmesriigid konsulteerivad lõigetes 1 ja 2 nimetatud eeskirjade suhtes tööandjate ja töötajate organisatsioonidega.

*Artikkel 7***Töötajate teavitamine**

Ilma et see piiraks direktiivi 89/391/EMÜ artikli 10 kohaldamist, teavitatakse töötajaid ja/või nende esindajaid kõikidest meetmetest, mis võetakse töötajate tervise ja ohutuse tagamiseks seoses isikukaitsevahendite kasutamisega.

*Artikkel 8***Töötajate nõustamine ja nende osalemine**

Töötajate ja/või nende esindajate nõustamine ja nende osalemine käesoleva direktiiviga ja selle lisadega seotud küsimustes toimub direktiivi 89/391/EMÜ artikli 11 kohaselt.

III JAGU

MUUD SÄTTED**▼ M2***Artikkel 9***Lisade muutmine**

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 9a vastu delegeeritud õigusakte lisades üksnes tehniliste muudatuste tegemiseks, et võtta arvesse isikukaitsevahenditega seotud tehnilist ühtlustamist ja standardimist, tehnika arengut, muudatusi rahvusvahelistes normides või spetsiifikaatides ning teadmiste täienemist.

Kui nõuetekohaselt põhjendatud ja erakorralistel juhtudel, mis kujutavad endast vahetut, otsesest ja tõsist ohtu töötajate ja muude isikute füüsilisele tervisele ja ohutusele, on tungiva kiireloomulisuse tõttu vaja võtta meetmeid väga lühikese aja jooksul, kohaldatakse käesoleva artikli alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktidele artiklis 9b sätestatud menetlust.

*Artikkel 9a***Delegeeritud volituste rakendamine**

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

▼ M2

2. Artiklis 9 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 9 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse kõnealuses otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ⁽¹⁾ sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 9 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavaks tegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

*Artikkel 9b***Kiirmenetlus**

1. Käesoleva artikli kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub viivitamata ja seda kohaldatakse seni, kuni selle suhtes ei esitata vastuväidet kooskõlas lõikega 2. Delegeeritud õigusakti teatavakstege misel Euroopa Parlamendile ja nõukogule põhjendatakse kiirmenetluse kasutamist.

2. Euroopa Parlament või nõukogu võivad delegeeritud õigusakti suhtes esitada vastuväiteid artikli 9a lõikes 6 osutatud korras. Sellisel juhul tunnistab komisjon pärast seda, kui Euroopa Parlament või nõukogu teatab oma otsusest esitada vastuväide, õigusakti viivitamata kehtetuks.

▼ B*Artikkel 10***Lõppsätted**

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigusnormid hiljemalt 31. detsembril 1992. Nad teatavad sellest viivitamata komisjonile.

⁽¹⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼ B

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiivi reguleerimisalas nende poolt vastuvõetavate ning juba vastuvõetud siseriiklike õigusnormide teksti.

▼ M1

_____

▼ B

Artikkel 11

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

▼ **M3***II LISA***MITTETÄIELIK LOETELU ISIKUKAITSEVAHENDITE LIIKIDEST SEOSE OHUTEGURITEGA, MILLE EEST NEED KAITSET PAKUVAD*****Vahendid PEA KAITSMISEKS***

- Kiivrid ja/või mütsid/kaelusmaskid/peakatted, mis pakuvad kaitset järgmiste eest:
  - löök kukkuvalt või lendavalt esemelt;
  - kokkupõrge takistusega;
  - mehaanilised ohutegurid (torked, hõõrdumine);
  - staatiline surve (külgsuunaline muljumine);
  - termilised ohutegurid (tuli, kuumus, külm, kuumad tahked ained, sh sulametal);
  - elektrilöögid ja elektripinge all olevate detailidega töötamine;
  - keemilised ohutegurid;
  - mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolet-, infrapuna-, päikese- või keevituskiirgus).
- Takerdumisohu eest kaitsvad juuksevärgud.

Vahendid KUULMISELUNDITE KAITSMISEKS

- Kõrvaklapid (sh nt kiivri külge kinnitatud kõrvaklapid, aktiivsed müravähendamiskõrvaklapid, elektrilise audiosisendiga kõrvaklapid).
- Kõrvatropid (sh nt helitasemega kohanduvad kõrvatropid, isiku jaoks kohandatud kõrvatropid).

Vahendid SILMADE JA NÄO KAITSMISEKS

- Prillid, kaitseprillid ja näokaitsmed (vajaduse korral korrigeerivate läätsedega), mis pakuvad kaitset järgmiste eest:
  - mehaanilised ohutegurid;
  - termilised ohutegurid;
  - mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolet-, infrapuna-, päikese- või keevituskiirgus);
  - ioniseeriv kiirgus;
  - tahked aerosoolid ja vedelikud, mis sisaldavad keemilisi toimeaineid ja biotoimeaineid.

Vahendid HINGAMISTEEDE KAITSMISEKS

- Filtreerivad seadmed, mis pakuvad kaitset järgmiste eest:
  - osakesed;
  - gaasid;
  - osakesed ja gaasid;
  - tahked ja/või vedelad aerosoolid.
- Isoleerseadmed, sh õhu juurdevooluga seadmed
- Enesepäästevahend
- Sukeldumisvarustus

▼ **M3****Vahendid KÄELABADE JA KÄSIVARTE KAITSMISEKS**

— Kindad (sh labakindad ja käsivarte kaitsevahendid), mis pakuvad kaitset järgmiste eest:

- mehaanilised ohutegurid;
- termilised ohutegurid (kuumus, tuli ja külm);
- elektrilöögid ja elektripinge all olevate detailidega töötamine (antistaatilised, elektrit juhtivad, isoleerivad);
- keemilised ohutegurid;
- biotoimeained;
- ioniseeriv kiirgus ja radioaktiivne saaste;
- mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolet-, infrapuna-, päikese- või keevituskiirgus);
- vibratsiooniga seotud ohutegurid.

— Sõrmekaitsmed.

Vahendid JALALABADE JA JALGADE KAITSMISEKS ja libisemivastased vahendid

— Jalatsid (nt kingad, sh teatavatel asjaoludel puutallaga kingad, saapad, millel võivad olla terasest turvaninad), mis pakuvad kaitset järgmiste eest:

- mehaanilised ohutegurid;
- libisemisega seotud ohutegurid;
- termilised ohutegurid (kuumus, tuli ja külm);
- elektrilöögid ja elektripinge all olevate detailidega töötamine (antistaatilised, elektrit juhtivad, isoleerivad);
- keemilised ohutegurid;
- vibratsiooniga seotud ohutegurid;
- bioloogilised ohutegurid.

— Mehaaniliste ohutegurite eest kaitsvad eemaldatavad põiakaitsmed.

— Mehaaniliste ohutegurite eest kaitsvad põlvekaitsmed.

— Mehaaniliste, termiliste ja keemiliste ohutegurite ning biotoimeainete eest kaitsvad kedrid.

— Tarvikud (nt tallanaastud, jäänaelad).

NAHA KAITSMINE – KAITSEKREEMID ⁽¹⁾

— Kaitsekreemid võivad pakkuda kaitset järgmiste eest:

- mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolet-, infrapuna-, päikese- või keevituskiirgus);
- ioniseeriv kiirgus;
- kemikaalid;
- biotoimeained;
- termilised ohutegurid (kuumus, tuli ja külm).

⁽¹⁾ Teatavatel asjaoludel võib ohuhinnangust lähtuvalt kasutada koos muude isikukaitsevahenditega kaitsekreeme töötajate naha kaitsmiseks asjaomaste ohutegurite eest. Kaitsekreemid on direktiivi 89/656/EMÜ kohaselt isikukaitsevahendid, sest seda liiki varustust võib teatavatel asjaoludel pidada abivahendiks või lisatarvikuks kõnealuse direktiivi artikli 2 tähenduses. Samas ei ole kaitsekreemid isikukaitsevahendid määruse (EL) 2016/425 artikli 3 lõike 1 kohaselt.

▼ M3***Vahendid KEHA KAITSMISEKS/MUU NAHA KAITSMISEKS***

- Isikukaitsevahendid, mis kaitsevad kõrgelt kukkumise eest, näiteks tagasitõmbavad kukkumispidurid, kererakmed, istmerakmed, tööasendi- ja kinnitustoe-rihmad ning tööasendi turvarihmad, energiasummutid, juhivad kukkumispidurid, kõireguleerimisseadmed, ankurdusseadmed, mis ei ole kavandatud püsivaks kinnitamiseks ning mille puhul ei ole vaja enne kasutamist teha kinnitustöid, ühendusvahendid, turvarihmad, päästerakmed.
- Kaitseriietus, sh kogu keha kaitsev riietus (st ülikonnad, kombinesoonid) ning kehaosa kaitsev riietus (st kedrid, püksid, jakid, vestid, põlled, põlvekaitsemed, kapuutsid, kaelusmaskid), mis pakuvad kaitset järgmiste eest:
  - mehaanilised ohutegurid;
  - termilised ohutegurid (kuumus, tuli ja külm);
  - kemikaalid;
  - biotoimeained;
  - ioniseeriv kiirgus ja radioaktiivne saaste;
  - mitteioniseeriv kiirgus (ultraviolet-, infrapuna-, päikese- või keevituskiirgus);
  - elektrilöögid ja elektripinge all olevate detailidega töötamine (antistaatilised, elektrit juhtivad, isoleerivad);
  - takerdumine ja kinnijäämine.
- Päästevestid uppumise ärahoidmiseks ja ujumise abivahendid.
- Kasutaja kohalolust visuaalselt märku andvad isikukaitsevahendid.

▼ M3

III LISA

Valikloetelu töödest ja tegevusaladest, mis võivad eeldada isikukaitsevahendite kättesaadavaks tegemist (*)

(*) Ohuhinnangu põhjal määratakse kindlaks isikukaitsevahendi kasutamise vajadus ja selle omadused vastavalt käesoleva direktiivi sätetele.

I. FÜÜSIKALISED OHUTEGURID

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
FÜÜSIKALISED – MEHAANILISED			
Löök kukku- valt või lenda- valt esemelt, kokkupõrge takistusega ning kõrgsurvejoad	Kolju Kaitsekiiver	<ul style="list-style-type: none"> — Töö tellingutel või kõrgel asuvatel tööpin- dadel, nende all või läheduses — Ehitise karkassi valmistamine ja teedehitus — Raketise ehitamine ja lammutamine — Tellingute kooste- ja paigaldustööd — Kooste- ja paigaldustööd — Lammutamistööd — Lõhkamistööd — Töö kaevandis, kaevikus, šahtis ja tunnelis — Töö liftide, tõsteseadmete, kraanade ja konveierite lähedal — Töö allmaakaevetöödes, töö karjääris, avakae- vanduses — Töö tööstusahju juures, mahutis, seadmetes, silohoidlas, punkris ja torustikus — Tapmis- ja tükeldamisliini tapamajas — Koorma käsitsemine või vedu ja ladustamine — Metsatööd — Töö terassildadel, teraskonstruksioonide paigaldamisel, hüdraulilistel teraskonstrukt- sioonidel, kõrgahju juures ja terasetehases, valtspinkide, suurte mahutite, suurediameetri- liste torujuhtmetega seotud töö, töö katlamajas ja elektrijaamas — Pinnase- ja kivitööd — Töö poldikeeramisseadmega — Töö kõrgahju juures, rikastustehases, terasete- hases, valtsimisel, metalli töötlemisel, sepista- misel, vormstantsimisel ja valamisel — Jalgratta ja mehaanilise jõuallikaga jalgrattaga sõitmist hõlmav töö 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Masinate tootmine, paigaldamine ja hoolda- mine — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Energiatootmine — Taristuehitus ja -hooldus — Raua- ja terasetööstus — Tapamajad — Rongide koostamine ja manööverdamine — Sadamad, transport ja logistika — Metsatööstus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
	Silmad ja/või nägu Prillid, kaitse- prillid ja näokaitsemed	<ul style="list-style-type: none"> — Keevitus- lihvimis- ja lõiketööd — Käsitsi haamriga tehtav töö — Tihendamine ja peiteldamine — Kivitööd — Töö poldikeeramisseadmega — Töö masinatega selliste materjalide töötlemisel, millest eralduvad lühikesed laastud — Vormstantsimine — Kildude eemaldamine ja purustamine — Abrasiivsete ainete pihustamine — Võsalõikuri või kettsae kasutamine — Hambaravi- ja kirurgilised protseduurid 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Masinate tootmine, paigaldamine ja hooldamine — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Energiatootmine — Taristuehitus ja -hooldus — Raua- ja terasetööstus — Metall- ja puidutööstus — Kivilõikamine — Aiandus — Tervishoid — Metsandus
	Jalalaba ja jalg (osad) Jalatsid (kingad/saapad jne) varbakaitse või turvaninaga Pöiakaitsega jalatsid	<ul style="list-style-type: none"> — Ehitise karkassi valmistamine ja teedeehitus. — Raketise ehitamine ja lammutamine. — Tellingute kooste- ja paigaldustööd — Lammutamistööd — Lõhkamistööd — Kivitööd — Töö tapmis- ja tükeldamisliinil — Vedamine ja ladustamine — Töö vormidega keraamikatööstuses — Külmutatud liha ja konservide käsitsemine — Lehtklaasi ja klaasanumate valmistamine ja töötlemine — Ümberehitus- ja hooldustööd — Metsatööd — Töö betoon- ja muude valmisdetailidega, sealhulgas raketise ehitamine ja lammutamine. — Töö ehitusplatsidel ja ladudes — Katusetööd — Töö terassildadel, teraskonstruksioonide paigaldamisel, mastides, tornides, liftidel, hüdraulilistel teraskonstruksioonidel, kõrgahju juures ja terasetehases, valtspinkide, suurte mahutite, suurediameetriseliste torujuhtmetega ja kraanadega seotud töö, töö katlamajas ja elektrijaamas 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Masinate tootmine, paigaldamine ja hooldamine — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Energiatootmine — Taristuehitus ja -hooldus — Raua- ja terasetööstus — Tapamajad — Logistikaettevõtted — Töötlev tööstus — Klaasitööstus — Metsatööstus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
		<ul style="list-style-type: none"> — Ahjude ehitamine, kütte- ja ventilatsiooniseadmete paigaldamine ning metallikoostetööd — Töö kõrgahju juures, rikastustehases, terasetehases, valtsimisel, metalli töötlemisel, sepistamisel, vormstantsimisel, kuumpressimisel ja tõmbamisel — Töö karjääris, avakaevanduses, aheraine eemaldamisel — Töö vormidega keraamikatööstuses — Põletusahju vooderdamine keraamikatööstuses — Rongide koostamine ja manööverdamine 	
Libisemisest tingitud kukkumine	Jalalabad Libisemis-kindlad jalatsid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö libedatel pindadel — Töö niiskes keskkonnas 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiiviilehitustööd — Laevaehitus — Tapamaja — Puhastamine — Toiduainetööstus — Aiandus — Kalandus
Kõrgelt kukkumine	Kogu keha Kõrgelt kukkumise ärahoidmiseks või peatamiseks kavandatud isikukaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö tellingutel — Valmisdetailide koostetööd — Töö mastides — Katusetööd — Töö vertikaalsetel või kaldega pindadel — Töö kõrgkraana kabiinis — Töö laoruumi tõste- või teisaldusseadme kõrgel asetsevas kabiinis — Töö puurtorni kõrges osas — Töö šahtis või kanalisatsioonikaevus 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiiviilehitustööd — Laevaehitus — Taristuhooldus
Vibratsioon	Käelabad Kaitsekindad	<ul style="list-style-type: none"> — Töö käsitsijuhitavate tööriistadega 	<ul style="list-style-type: none"> — Töötlev tööstus — Ehitustööd — Tsiiviilehitustööd
Kehaosale avalduv staatliline surve	Põlv (jala osad) Põlvekaitsmed	<ul style="list-style-type: none"> — Plokkide, plaatide ja sillutuskivide paigaldamine maha 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiiviilehitustööd

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
	Jalalabad Turvaninaga jalatsid	<ul style="list-style-type: none"> — Lammutamistööd — Koorma käsitsemine 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiivilehitustööd — Vedamine ja ladustamine — Hooldus
Mehaanilised vigastused (hõõrdumine, torked, löiked, hammustused, haavad või noatorked)	Silmad ja/või nägu Prillid, kaitseprillid, näokaitsmed	<ul style="list-style-type: none"> — Töö käsitsijuhitavate tööriistadega — Keevitamine ja se pistamine — Lihvimis- ja löiketööd — Töö peitli või meisliga — Kivitööd — Töö masinatega selliste materjalide töötlemisel, millest eralduvad lühikesed laastud — Vormstantsimine — Kildude eemaldamine ja purustamine — Abrasiivsete ainete pihustamine — Võsalõikuri või kettsae kasutamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiivilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Energiatootmine — Taristuhooldus — Raua- ja terasetööstus — Metall- ja puidutööstus — Kivilõikamine — Aiandus — Metsandus
	Käelabad Mehaaniliste ohutegurite eest kaitsvad kindad	<ul style="list-style-type: none"> — Töö terasraamiga — Teravaservaliste esemete käsitsemine, välja arvatud töö seadmetega, kus kindad võivad kinni jääda — Käsinoa kasutamine lihakeha töötlemisel ja loomade tapmisel — Lõikemasina terade vahetamine — Metsatööd — Aiandus 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiivilehitustööd — Laevaehitus — Taristuhooldus — Töötlev tööstus — Toiduainetööstus — Tapmine — Metsatööstus
	Küünarvarred Käsivarte kaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Liha konditustamine ja tükeldamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Toiduainetööstus — Tapmine
	Kere/allkeha/ jalad Kaitsepõll, kedrid Torkekindlad püksid (löikekindlad püksid)	<ul style="list-style-type: none"> — Käsinoa kasutamine lihakeha töötlemisel ja loomade tapmisel — Metsatööd 	<ul style="list-style-type: none"> — Toiduainetööstus — Tapmine — Metsatööstus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
	Jalalabad Torkekindlad jalatsid	<ul style="list-style-type: none"> — Ehitise karkassi valmistamine ja teedeehitus — Lammutamine — Raketise ehitamine ja lammutamine — Metsatööd 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Metsatööstus
Takerdumine ja kinnijäämine	Kogu keha Kaitseriietus, mida kasuta- takse liikuva- tesse osadesse takerdumise ohu puhul	<ul style="list-style-type: none"> — Masinaosadesse takerdumine — Masinaosade külge kinnijäämine — Riiete kinnijäämine masinaosade külge — Kaasa tõmmatud olemine 	<ul style="list-style-type: none"> — Masinaehitus — Raskemasinate tootmine — Inseneritöö — Ehitus — Põllumajandus

FÜÜSIKALISED – MÜRA

Müra	Kõrvad Kuulmiskait- sevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö metallpressiga — Töö pneumaatilise puuriga — Lennujaama teenindava personali töö — Töö mootortööriistadega — Lõhkamistöed — Rammimistöed — Puidu- ja tekstiilitööd 	<ul style="list-style-type: none"> — Metallitööstus — Töötlev tööstus — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Lennundustööstus — Töö kaevanduses
-------------	--	--	--

FÜÜSIKALISED – TERMILISED

Kuumus ja/või tuli	Nägu/kogu pea Keevitamisel kasutatavad peakaitsmed, kiivrid/mütsid, mis kaitsevad kuumuse või tule eest, kuumuse ja/või tule eest kaitavad kapuutsid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö kõrge temperatuuri, soojuskiirguse või tule läheduses — Töö sulainega või töö selle läheduses — Töö plastikeevituspüstoliga 	<ul style="list-style-type: none"> — Raua- ja terasetööstus — Metallitööstus — Hooldusteenused — Töötlev tööstus
	Kere/allkeha/ jalad Kaitsepõll, kedrid	<ul style="list-style-type: none"> — Keevitamine ja se pistamine — Valutööd 	<ul style="list-style-type: none"> — Raua- ja terasetööstus — Metallitööstus — Hooldusteenused — Töötlev tööstus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
	Käsi Kuumuse ja/või tule eest kaitsvad kindad	— Keevitamine ja se pistamine — Töö kõrge temperatuuri, soojuskiirguse või tule läheduses — Töö sulaaainega või töö selle läheduses	— Raua- ja terasetööstus — Metallitööstus — Hooldusteenused — Töötlev tööstus
	Küünarvarred Kaitsekäised	— Keevitamine ja se pistamine — Töö sulaaainega või töö selle läheduses	— Raua- ja terasetööstus — Metallitööstus — Hooldusteenused — Töötlev tööstus
	Jalalabad Kuumuse ja/või tule eest kaitsvad jalatsid	— Töö sulaaainega või töö selle läheduses	— Raua- ja terasetööstus — Metallitööstus — Hooldusteenused — Töötlev tööstus
	Terve keha/osa kehast Kuumuse ja/või tule eest kaitsev riietus	— Töö kõrge temperatuuri, soojuskiirguse või tule läheduses	— Raua- ja terasetööstus — Metallitööstus — Metsatööstus
Külm	Käsi Külma eest kaitsvad kindad Jalalabad Külma eest kaitsvad jalatsid	— Väli tingimustes äärmiselt külma ilmaga tööta- mine — Töö sügavkülmutusruumis — Töö krüogeeniliste vedelikega	— Hoonete ehitamine — Tsiiviilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Toiduainetööstus — Põllumajandus- ja kalan- dussektor
	Terve keha/osa kehast, seal- hulgas pea Külma eest kaitsev riietus	— Väli tingimustes külma ilmaga töötamine — Töö sügavkülmutusruumis	— Hoonete ehitamine — Tsiiviilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Toiduainetööstus — Põllumajandus- ja kalan- dussektor — Vedamine ja ladustamine

FÜÜSIKALISED – ELEKTRILISED

Elektrilöök (otsene või kaudne kokkupuude)	Kogu pea Elektriisolat- siooniga kiibrid Käelabad Elektriisolat- siooniga kindad	— Töö elektripinge all olevate detailidega või nende läheduses — Töö elektrisüsteemiga	— Energiatootmine — Elektrienergia ülekanne ja jaotamine — Tööstusrajatiste hooldus — Hoonete ehitamine — Tsiiviilehitustööd
---	---	--	---

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
	Jalalabad Elektriisolat- siooniga jalatsid Kogu keha/ käelabad/jala- labad Elektrit juhtivad isiku- kaitsevahendid, mis on ette nähtud kvalifit- seeritud isikute poolt kasutami- seks töö käigus elektripinge all olevate detaili- dega, mille elektrisüsteemi nimipinge on kuni 800 kV vahelduvvoolu korral ja 600 kV alalisvoolu korral		
Staatiline elekter	Käelabad Antistaatilised kindad Jalalabad Antistaatilised/ elektrit juhtivad jalatsid Kogu keha Antistaatiline riietus	<ul style="list-style-type: none"> — Plasti ja kummi käsitsemine — Mahutisse kallamine, kogumine või laadimine — Töö suure pingega elementide, näiteks konveierilintide läheduses — Lõhkeainete käsitsemine 	<ul style="list-style-type: none"> — Töötlev tööstus — Söödatööstus — Pakendamisettevõtted — Lõhkeainete tootmine, ladustamine või vedu

FÜÜSIKALISED – KIIRGUS

Mitteioniseeriv kiirgus, seal- hulgas päike- sevalgus (muu kui otsene vaatlus)	Pea Mütsid ja kiivrid	<ul style="list-style-type: none"> — Väliitingimustes töötamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Kalandus ja põlluma- jandus — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd
	Silmad Sangadega kait- seprillid, peapaelaga kaitseprillid ja näokaitsmed	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, kus on otsene soojuskiirgus — Ahjuga seotud tööd — Töö laseriga — Väliitingimustes töötamine — Keevitamine ja gaaslõikamine — Klaasipuhumine — Bakteritsiidsed lambid 	<ul style="list-style-type: none"> — Raua- ja terasetööstus — Töötlev tööstus — Kalandus ja põllumajandus
	Kogu keha (nahk) Isikukaitseva- hendid, mis kaitsevad loodusliku ja kunstliku ultra- violettkiirguse eest	<ul style="list-style-type: none"> — Väliitingimustes töötamine — Elekterkeevitus — Bakteritsiidsed lambid — Ksenoonlambid 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Energiatootmine — Taristuhooldus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
			<ul style="list-style-type: none"> — Kalandus ja põlluma- jandus — Metsatööstus — Aiandus — Toiduainetööstus — Plastitööstus — Trükitööstus
Ioniseeriv kiirgus	Silmad Ioniseeriva kiir- guse eest kaitsvad prillid/ kaitseprillid Käelabad Ioniseeriva kiir- guse eest kaitsvad kindad	<ul style="list-style-type: none"> — Röntgeniseadmete kasutamine — Töö meditsiinilise radioloogia alal — Töö radioaktiivsete saadustega 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaaria — Radioaktiivsete jäätmete käitluskoht — Energiatootmine
	Kere/allkeha/osa kehast Röntgenikiir- guse eest kaitsev põll/ röntgenikiirguse eest kaitsev mantel/vest/ seelik	<ul style="list-style-type: none"> — Röntgeniseadmete kasutamine — Töö meditsiinilise radioloogia alal 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaaria — Hambaravi — Uroloogia — Kirurgia — Raviotstarbeline radio- loogia — Laborid
	Pea Peakatted ja mütsid Isikukaitseva- hendid, mis kaitsvad nt ajukasvajate tekke eest	<ul style="list-style-type: none"> — Meditsiinilise röntgentehnoloogiaga seotud töökohad ja seadmed 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaaria — Hambaravi — Uroloogia — Kirurgia — Raviotstarbeline radio- loogia
	Osa kehast Kilpnäärme kaitsmiseks kasutatavad isikukaitseva- hendid Sugunäärmete kaitsmiseks kasutatavad isikukaitse- vahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Röntgeniseadmete kasutamine — Töö meditsiinilise radioloogia alal 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaaria
	Kogu keha Ioniseeriva kiir- guse eest kaitsev riietus	<ul style="list-style-type: none"> — Töö meditsiinilise radioloogia alal — Töö radioaktiivsete saadustega 	<ul style="list-style-type: none"> — Energiatootmine — Radioaktiivsete jäätmete käitluskoht

▼ M3

II. KEEMILISED OHUTEGURID (sh nanomaterjal)

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
KEEMILISED – AEROSOLID			
Tahke (tolm, aur, suits, kiud ja nanomaterjal)	Hingamiselundid Osakeste eest kaitsvad hinga- misteede kaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Lammutamine — Lõhkamistööd — Pindade lihvimine ja poleerimine — Töö asbesti läheduses — Nanoosakestest koosnevate/nanoosakesi sisaldavate materjalide kasutamine — Keevitamine — Korstnapühkimine — Ahjude ja valukoppade voorderdamine, mille puhul võib esineda tolmu — Töö kõrgahju väljalaskeavade lähedal, kus võib olla raskmetallide aursid — Töö kõrgahju suudme lähedal 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsviilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Raua- ja terasetööstus — Metall- ja puidutööstus — Autotööstus — Kivilõikamine — Ravimitööstus — Tervishoiuteenused — Tsütostaatikumide valmistamine
	Käelabad Keemiakaitse- kindad ja kaitsekreem, mis pakub täiendavat kaitset	<ul style="list-style-type: none"> — Töö asbesti läheduses — Nanoosakestest koosnevate/nanoosakesi sisaldavate materjalide kasutamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsviilehitustööd — Laevaehitus — Tööstusrajatiste hooldus
	Kogu keha Tahkete osakeste eest kaitsev riietus	<ul style="list-style-type: none"> — Lammutamine — Töö asbesti läheduses — Nanoosakestest koosnevate/nanoosakesi sisaldavate materjalide kasutamine — Korstnapühkimine — Taimekaitsevahendite tootmine 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsviilehitustööd — Laevaehitus — Tööstusrajatiste hooldus — Põllumajandus
	Silmad Prillid/kaitse- prillid ja näokaitsemed	<ul style="list-style-type: none"> — Puidutöötlus — Teetööd 	<ul style="list-style-type: none"> — Mäetööstus — Metall- ja puidutööstus — Tsviilehitustööd

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
Vedel (udud ja pihustused)	Hingamiselundid Osakeste eest kaitsvad hinga- misteede kaitsevahendid	— Pinnatöötlus (nt lakkimine/värvimine, abrasii- viga jugapuhastus) — Pindade puhastamine	— Metallitööstus — Töötlev tööstus — Autotööstus
	Käelabad Keemiakait- sekindad	— Pindade töötlemine — Pindade puhastamine — Töö vedelikupihustiga — Töö hapete, leeliselahuste ning desinfitsee- rimis- ja söövitavate puhastusvahenditega	— Metallitööstus — Töö hapete, leeliselahuste ning desinfitsee- rimis- ja söövitavate puhastusvahenditega — Autotööstus
	Kogu keha Keemiaka- itseriitus	— Pindade töötlemine — Pindade puhastamine	— Metallitööstus — Töötlev tööstus — Autotööstus

KEEMILISED – VEDELIKUD

Sissekastmine Pritsmed, pihustus ja joad	Käelabad Keemiakait- sekindad	— Töö vedelikupihustiga — Töö hapete, leeliselahuste ning desinfitsee- rimis- ja söövitavate puhastusvahenditega — Pinnakattevahendite käsitlemine — Parkimine — Töö juuksuri- või ilusalongis	— Tekstiili- ja rõivatööstus — Puhastussektor — Autotööstus — Ilu- ja juuksuriteenuste sektorid
	Küünarvarred Keemiakait- sekäised	— Töö hapete, leeliselahuste ning desinfitsee- rimis- ja söövitavate puhastusvahenditega	— Puhastamine — Keemiatööstus — Puhastussektor — Autotööstus
	Jalalabad Keemiaka- itsesaapad	— Töö vedelikupihustiga — Töö hapete, leeliselahuste ning desinfitsee- rimis- ja söövitavate puhastusvahenditega	— Tekstiili- ja rõivatööstus — Puhastussektor — Autotööstus
	Kogu keha Keemiakait- tseriitus	— Töö vedelikupihustiga — Töö hapete, leeliselahuste ning desinfitsee- rimis- ja söövitavate puhastusvahenditega	— Puhastamine — Keemiatööstus — Puhastussektor — Autotööstus — Põllumajandus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
KEEMILISED – GAASID JA AURUD			
Gaasid ja aurud	Hingamiselundid Gaaside eest kaitsvad hinga- misteede kaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Pinnatöötlus (nt lakkimine/värvimine, abrasiiviga jugapuhastus) — Pindade puhastamine — Töö fermenteerimis- või destilleerimisruumides — Töö tankides ja kääritustankides — Töö mahutites, kinnistes ruumides ja gaasiahjudes, kus võib olla gaasi või ebapiisavalt hapnikku — Korstnapühkimine — Desinfitseerimis- ja söövitavad puhastusvahendid — Töö gaasikonverterite ja kõrgahju gaasitorude läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Metallitööstus — Autotööstus — Töötlev tööstus — Puhastussektor — Alkohoolsete jookide tootmine — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Keemiatööstus — Naftakeemiatööstus
	Käelabad Keemiaka- itsekindad	<ul style="list-style-type: none"> — Pindade töötlemine — Pindade puhastamine — Töö fermenteerimis- või destilleerimisruumides — Töö tankides ja kääritustankides — Töö mahutites, kinnistes ruumides ja gaasiahjudes, kus võib olla gaasi või ebapiisavalt hapnikku 	<ul style="list-style-type: none"> — Metallitööstus — Autotööstus — Töötlev tööstus — Alkohoolsete jookide tootmine — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Keemiatööstus — Naftakeemiatööstus
	Kogu keha Keemiakai- tserietus	<ul style="list-style-type: none"> — Pindade töötlemine — Pindade puhastamine — Töö fermenteerimis- või destilleerimisruumides — Töö tankides ja kääritustankides — Töö mahutites, kinnistes ruumides ja gaasiahjudes, kus võib olla gaasi või ebapiisavalt hapnikku 	<ul style="list-style-type: none"> — Metallitööstus — Autotööstus — Töötlev tööstus — Alkohoolsete jookide tootmine — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Keemiatööstus — Naftakeemiatööstus
	Silmad Prillid, kaitse- prillid ja näokaitsemed	<ul style="list-style-type: none"> — Töö aerosoolvärvidega — Puidutöötlus — Kaevandamine 	<ul style="list-style-type: none"> — Autotööstus — Töötlev tööstus — Töötlev tööstus — Mäetööstus — Keemiatööstus — Naftakeemiatööstus

▼ M3

III. BIOTOIMEAINED

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
BIOTOIMEAINED – AEROSOOLIDES			
Tahked ja vedelad	Hingamiselundid Osakeste eest kaitsvad hinga- misteede kaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimeste ja loomade organismi vedelike ja kudedega — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaariakliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus — Biokemikaalide tootmine
	Käelabad Mikroorganismide eest kaitsvad kindad Terve keha/osa kehast Biotoimeainete eest kaitsev riietus Silmad ja/või nägu Silmi kaitsvad prillid, kaitse- prillid ja näokaitsmed	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudedega — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaariakliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus

BIOTOIMEAINED – VEDELIKES

Otsene ja kaudne kokkupuude	Käelabad Mikroorganismide eest kaitsvad kindad Terve keha/osa kehast Biotoimeainete eest kaitsev riietus Silmad ja/või nägu Kaitseprillid ja näokaitsmed	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudedega (hammustamine, nõelamine) — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaariakliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus — Metsatööstus
-----------------------------------	--	---	---

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
Pritsmed, pihustus ja joad	Käelabad Mikroorganismide eest kaitsvad kindad	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudedega — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaarikliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus
	Küünarvarred Mikroorganismide eest kaitsvad käised	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudedega — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaarikliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus
	Jalalabad/jalad Kaitsvad jalatsikatted ja kedrid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudedega — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaarikliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus
	Kogu keha Biotoimeainete eest kaitsev riietus	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudedega — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaarikliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus

▼ M3

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
------------	---------------------------------------	--	----------------------------

BIOTOIMEAINED – MATERJALIDES, INIMESTES, LOOMADES JNE

Otsene ja kaudne kokkupuude	Käelabad Mikroorganismide eest kaitsvad kindad Terve keha/osa kehas Biotoimeainete eest kaitsev riietus Silmad ja/või nägu Kaitseprillid ja näokaitsmed	<ul style="list-style-type: none"> — Töö, mille käigus puututakse kokku inimkeha ja loomade vedelike ja kudede (hammustamine, nõelamine) — Töö biotoimeaine läheduses 	<ul style="list-style-type: none"> — Tervishoid — Veterinaariakliinikud — Kliinilise analüüsi laborid — Teaduslaborid — Vanadekodud — Koduabiteenused — Reoveekäitlusjaamad — Jäätmekäitluskoht — Toiduainetööstus — Metsatööstus
------------------------------------	---	---	---

IV. MUUD OHUTEGURID

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
Nähtavuse puudumine	Kogu keha Kasutaja kohalolust visuaalselt märku andvad isikukaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö liikuvate sõidukite läheduses — Asfalditööd ja teekatte märgistamine — Raudteetööd — Transpordivahendite juhtimine — Lennujaama teenindava personali töö 	<ul style="list-style-type: none"> — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Laevaehitus — Töö kaevanduses — Transporditeenused ja reisijatevedu
Hapnikunappus	Hingamiselundid Isoleerivad hingamisteede kaitsevahendid	<ul style="list-style-type: none"> — Töö kinnistes ruumides — Töö fermenteerimis- või destilleerimisruumides — Töö tankides ja kääritud tankides — Töö mahutites, kinnistes ruumides ja gaasiahjudes, kus võib olla gaasi või ebapiisavalt hapnikku — Töö šahtis, kanalisatsioonikaevus ja maa-aluses kanalisatsioonitrassis 	<ul style="list-style-type: none"> — Alkohoolsete jookide tootmine — Tsiviilehitustööd — Keemiatööstus — Naftakeemiatööstus
	Hingamiselundid Sukeldumisvarustus	<ul style="list-style-type: none"> — Allveetööd 	<ul style="list-style-type: none"> — Tsiviilehitustööd

▼ **M3**

Ohutegurid	Kehaosa Isikukaitsevahendi tüüp	Näited töödest, mille puhul võib olla vajalik asjaomast tüüpi isikukaitsevahendi kasutamine (*)	Tööstusharu ja tegevusalad
Uppumine	Kogu keha Päästevest	<ul style="list-style-type: none"> — Töö vee peal või lähedal — Töö meres — Töö lennukis 	<ul style="list-style-type: none"> — Kalandus — Lennundustööstus — Hoonete ehitamine — Tsiviilehitustööd — Laevaehitus — Dokid ja sadamad